

OBSAH

	SEZNAM ZKRATEK	9
	PŘEDMLUVA	13
1.	ÚVOD	15
2.	FYZIOLOGICKÉ ZÁKLADY	17
2.1.	Hospodaření energií v organismu	17
2.2.	Základní poznatky o metabolismu živin	21
2.2.1.	Metabolismus sacharidů	21
2.2.2.	Metabolismus etanolu	23
2.2.3.	Metabolismus lipidů	25
2.2.4.	Metabolismus proteinů a aminokyselin	27
2.2.5.	Metabolický význam vitamínů a minerálů	28
2.3.	Metabolismus vody a elektrolytů	30
2.3.1.	Tělesné tekutiny	30
2.3.2.	Objem tělesných tekutin	31
2.3.3.	Iontové a molekulové složení tělesných tekutin	35
2.3.3.1.	Obecné poznámky	35
2.3.3.2.	Složení jednotlivých oddílů tělesných tekutin	36
2.3.3.3.	Rozložení jednotlivých iontů	39
2.3.4.	Osmotický tlak (osmolalita) tělesných tekutin	43
2.3.5.	Ústojné roztoky v tělesných tekutinách	45
2.3.5.1.	Základní pojmy	45
2.3.5.2.	Hydrokarbonátový nárazníkový systém	47
2.3.5.3.	Další nárazníkové systémy	48
2.3.5.4.	Rozložení nárazníků v jednotlivých oddílech a jejich vztahy	49
2.4.	Kyslík a oxid uhličitý v organismu	50
2.5.	Základní poznatky o regulaci v metabolismu	52
2.5.1.	Metabolické regulace	52
2.5.2.	Regulace krevního oběhu a dýchání	55
3.	PATOFYZIOLOGICKÉ ZÁKLADY	58
3.1.	Poruchy hospodaření energií v organismu	58

3.1.1.	Metabolické důsledky hladovění	58
3.1.2.	Obezita a hubenost	59
3.2.	Poruchy metabolismu sacharidů, lipidů a aminokyselin	60
3.2.1.	Poruchy metabolismu sacharidů	60
3.2.2.	Poruchy metabolismu lipidů	61
3.2.3.	Poruchy metabolismu aminokyselin	61
3.3.	Poruchy vodního, elektrolytového a acidobazického hospodářství	62
3.3.1.	Základní mechanismy poruch vodního a elektrolytového hospodářství	62
3.3.2.	Základní mechanismy poruch ABR	64
3.3.3.	Obrana proti narušení metabolismu vody, elektrolytů a proti poruchám ABR	65
3.3.3.1.	Poruchy metabolismu vody a elektrolytů	65
3.3.3.2.	Poruchy acidobazické rovnováhy	69
3.3.4.	Pojem korekce a kompenzace, jejich grafické znázornění	72
3.3.5.	Celkový pohled na regulaci acidobazické rovnováhy	78
3.4.	Metabolismus a stres	80
4.	VYŠETŘOVACÍ METODY	82
4.1.	Anamnéza	82
4.2.	Objektivní vyšetření	82
4.3.	Pomocná vyšetření a některá speciální vyšetření	83
4.4.	Základní laboratorní vyšetření	85
4.5.	Laboratorní charakteristika stavu acidobazické rovnováhy	87
4.5.1.	Definice základních pojmů	87
4.5.2.	Astrupova a přímá metoda stanovení parametrů acidobazické rovnováhy	87
4.6.	Měření hotovosti vody, elektrolytů a dalších látek	89
4.7.	Sledování bilance vody, elektrolytů a dalších látek	92
4.8.	Stanovení ztrát dusíku z organismu	94
4.9.	Diagnostika poruch výživy	98
4.10.	Sledování v průběhu infúzní terapie	99
4.10.1.	Denní sledování	100
4.10.2.	Týdenní sledování	100
4.10.3.	Občasné kontroly	100
5.	TECHNIKA INFÚZE	101
5.1.	Infúze do periferní žíly	101
5.2.	Centrální venózní katétr	102
5.3.	Technika vlastní infúze	103
5.3.1.	Kapací infúze	104
5.3.2.	Transfúzní pumpy	106

5.3.3.	Infúzní pumpy	106
5.3.4.	Mikrodávkovače	108
6.	PROSTŘEDKY INFÚZNÍ TERAPIE A JEJICH POUŽITÍ	109
6.1.	Roztoky určené k úpravě vodního, elektrolytového hospodářství a acidobazické rovnováhy	109
6.1.1.	Perorální terapie	110
6.1.2.	Parenterální terapie	110
6.2.	Přípravky k náhradě ztrát krevní plazmy	118
6.3.	Osmoterapeutika	119
6.4.	Cukry a alkoholy	120
6.5.	Tukové emulze	122
6.6.	Aminokyseliny	125
6.7.	Vitamíny a minerály	130
6.8.	Krev a krevní deriváty	132
6.8.1.	Celá (plná) krev	132
6.8.2.	Erytrocytová masa	134
6.8.3.	Plazma	136
6.8.4.	Albumin	136
6.9.	Léky v intravenózní infúzi	137
6.10.	Diuretika	138
7.	ÚPLNÁ PARENTERÁLNÍ VÝŽIVA	140
7.1.	Základy i. v. výživy	140
7.2.	Postup (algoritmus) při provádění parenterální výživy	148
7.3.	Indikace a kontraindikace úplné parenterální výživy	149
8.	VEDLEJŠÍ ÚČINKY INFÚZNÍ TERAPIE A VÝŽIVY	151
8.1.	Infúze do periferní žíly	151
8.2.	Infúze centrálním venózním katétrem	151
8.3.	Akutní vedlejší účinky při infúzní terapii a výživě	152
8.4.	Vedlejší účinky po podání krve a krevních derivátů	154
8.5.	Pozdní vedlejší účinky parenterální výživy	154
9.	PŘÍČINY, PŘÍZNAKY A LÉČBA PORUCH VODNÍHO, ELEK- TROLYTOVÉHO A ACIDOBAZICKÉHO STAVU	156
9.1.	Poruchy metabolismu vody	156
9.1.1.	Dehydratace	156
9.1.2.	Hyperhydratace	160
9.2.	Poruchy metabolismu elektrolytů	162
9.2.1.	Poruchy metabolismu natria	162
9.2.2.	Poruchy metabolismu chloridů	163
9.2.3.	Poruchy metabolismu kalia	165

9.2.4.	Poruchy metabolismu kalcia	168
9.2.5.	Poruchy metabolismu magnézia	171
9.2.6.	Poruchy metabolismu fosfátů	173
9.2.7.	Kombinace poruch iontů	174
9.3.	Hyperosmolární syndrom	174
9.4.	Poruchy acidobazické rovnováhy	176
9.4.1.	Metabolická acidóza	176
9.4.2.	Metabolická alkalóza	181
9.4.3.	Respirační acidóza	182
9.4.4.	Respirační alkalóza	184
9.4.5.	Kombinované poruchy acidobazické rovnováhy	185
10.	VYBRANÉ PATOLOGICKÉ STAVY	187
10.1.	Šokové stavy	187
10.2.	Stavy po operacích	190
10.3.	Zvýšení intrakraniálního tlaku a mozkový edém	194
10.4.	Těhotenství	196
10.5.	Stáří	197
10.6.	Onemocnění jater	198
10.7.	Otravy	203
10.8.	Renální selhání	205
10.8.1.	Akutní renální selhání	205
10.8.2.	Chronické renální selhání	207
10.9.	Onemocnění trávicího ústrojí	208
10.10.	Akutní poruchy metabolismu sacharidů	213
10.11.	Kardiologické indikace	215
10.12.	Onkologie	218
11.	VÝŽIVA SONDOU	219
12.	POČÍTAČE V INFÚZNÍ TERAPII A PARENTERÁLNÍ VÝŽIVĚ	222
13.	ZÁVĚR	225
	HLAVNÍ POUŽITÁ LITERATURA	226
	REJSTŘÍK	230